

POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK MAREC 2019

V mesecu **marcu 2019** smo iz regije Murska Sobota prejeli **342*** prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja (**29.8/10000** prebivalcev) je bila višja kot marca 2018 (27.1/10000) in višja od petletnega povprečja (27.8/10000).

Najvišjo stopnjo obolenosti smo zabeležili v upravni enoti **Gornja Radgona** (33.6/10000 prebivalcev), najnižjo pa v upravni enoti **Ljutomer** (21.2/10000).

Pet najpogosteje prijavljenih nalezljive bolezni v tem mesecu so bile: **norice, streptokokni tonzilitis, gripa laboratorijsko dokazana, enteritis, ki ga povzroča**

rotavirus in enteritis, ki ga povzroča Clostridium difficile.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V MARCHU 2019

	LENDAVA	MURSKA SOBOTA	GORNJA RADGONA	LJUTOMER	SKUPAJ	MAREC 2018	povprečje 2014-2018
ROTAVIROZA	19	9	2	-	30	27	18.6
ENTERIT., KI GA POVZROČA CLOSTRIDIUM DIFFICILE	6	8	5	3	22	7	7.8
NORAVIROZA	2	5	3	1	11	6	17.8
KAMPILOBAKTERIOZA	2	4	-	1	7	3	3.8
DRUGI VIR. ENTERIT.	-	7	-	-	7	1	1.6
DRUGE OPREDELJENE ČREVESNE INFEKCIJE	-	2	-	-	2	-	-
ENTEROBIOZA LAB. DOKAZANA	1	1	-	-	2	17	18.4
NORICE	2	61	16	5	84	29	71.8
STREPT. TONZILITIS	19	9	21	10	59	101	91.8
GRIPA LABOR. DOKAZANA	9	20	2	3	34	43	25.0
ŠKRLATINKA	3	4	5	3	15	7	13.4
HERPES ZOSTER	3	8	2	1	14	27	24.6
INF. MONONUKLEOZA	3	1	1	3	8	-	2.8
STREPT. FARINGITIS	4	1	1	-	6	2	2.4
VNETJE OČESA ZARADI ZOSTRA	1	-	-	-	1	-	-
DISEMINIRANI ZOSTER	1	-	-	-	1	-	-
ERYSIPEL - ŠEN	4	8	6	5	23	14	17.8
SEPSA	-	2	-	1	3	12	11.4
SEPSA - STREPTOKOKNA	-	1	-	-	1	-	0.4
LYMSKA BORELIOZA	2	2	2	1	7	23	11.6
KME	-	1	-	-	1	-	-
HMRS	-	1	-	-	1	-	-
DERMATOFIZOZA LAB. DOK.	1	-	-	-	1	-	-
GARJE	-	1	1	-	2	2	-
SKUPAJ	82	156	67	37	342	332	341
MORBIDITETA/10000	33.5	28.5	33.6	21.2	29.8	27.1	27.8

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Respiratorne nalezljive bolezni so predstavljale **76%** vseh prijavljenih bolezni. Na prvem mestu so bile **norice**, ki so predstavljale **38%** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih bolezni. Najvišja stopnja

obolenosti je bila v **UE Gornja Radgona** (24.1/10000 prebivalcev).

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

V mesecu marcu smo že opazili upad števila akutnih respiratornih obolenj, tako smo od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB, prejeli **333 prijav ARI** in **6 prijav GPB**, od ostale zdravstvene službe pa še dodatnih **802 prijavi ARI** in **60 prijav GPB**.

POJAVNOST GRIPE V SLOVENIJI

Priliv vzorcev za testiranje na gripo in respiratorne viruse je v tednu 10/2018 ostal dokaj visok. Okužbo z virusi influence so potrdili v vzorcih odvzetih bolnikom iz večine slovenskih regij. Skupno so influenco dokazali v 33% testiranih vzorcev, kar je enako kot prejšnji teden. V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva so gripo dokazali v kar 68% (prejšnji teden v 54%), v vzorcih odvzetih v bolnišnicah pa v 31% (enako, kot prejšnji teden). V podobnem deležu krožita influenza tipa A in influenza tipa B. V vzorcih odvzetih bolnikom, ki so obiskali ambulante primarnega zdravstva, je bilo influence tipa A enako, kot influence tipa B (obeh 50%); podobno je bilo v vzorcih odvzetih bolnikom v bolnišnicah influence tipa A 48%, influence tipa B pa 52%. Določili so izključno podtip A(H1N1)pdm09. Virusi influence tipa B so bili izključno iz linije B/Yamagata.

V tednu 11/2019 podatki mrežnega sistema spremljanja gripe v osnovnem zdravstvenem varstvu kažejo na postopno umirjanje sezone gripe kljub manjšemu porastu incidenčne stopnje gripi podobne bolezni in ostalih akutnih okužb dihal. V primerjavi s preteklim tednom je bilo nekaj več zbolelih med odraslimi v starostnih skupinah 15 do 19 in 20 do 64 let ter med starejšimi od 65 let. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je še nekoliko upadel. Skupni delež na gripo pozitivnih vzorcev je precej upadel in je bil 14% (prejšnji teden 21%). V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva smo gripo dokazali v 25%, v vzorcih odvzetih v bolnišnicah pa v 14% vzorcev. Dokazali so večinoma influenco tipa A (98%). Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo manj (33%) kot podtipa A(H3N2) (67%). Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij.

Epidemiološki podatki opozorilnega mrežnega spremljanja kažejo, da se je v tednu 12/2019 število bolnikov z gripo podobno boleznijo in akutnimi okužbami dihal zmanjšalo. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je upadel, prav tako skupni delež na gripo pozitivnih vzorcev, ki je 11% (prejšnji teden 14%). V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva so gripo dokazali v

25%, v vzorcih odvzetih v bolnišnicah pa v 11% vzorcev. Dokazali so izključno influenco tipa A. Podtipa A(H1N1)pdm09 je bilo manj (38%) kot podtipa A(H3N2) (62%). Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij.

V tednu 13/2019 podatki opozorilnega mrežnega spremljanja kažejo, da je število bolnikov z gripo podobno boleznijo zanemarljivo, nekaj pa je še bolnikov z akutnimi okužbami dihal. Priliv vzorcev v laboratorije za testiranje na prisotnost virusov influence je še upadel, skupni delež na gripo pozitivnih vzorcev pa je bilo 13%, kar je nekaj več kot prejšnji teden. V vzorcih odvzetih v ambulantah primarnega zdravstva so gripo dokazali v 16%, v vzorcih odvzetih v bolnišnicah pa v 13% vzorcev. V vseh vzorcih, z izjemo enega, so dokazali influenco tipa A. Tri četrtine je bilo podtipa A(H3N2). Pozitivni vzorci so izhajali iz vseh slovenskih regij.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **23%** vseh prijavljenih bolezni. Zabeležili smo **79** primerov črevesnih nalezljivih bolezni, od tega **30** enteritisov povzročenih z rotavirusi, **22** enteritisov, ki ga povzroča *Clostridium difficile*, **11** enteritisov povzročenih z norovirusi, **7** okužb s kampilobaktrom in z drugimi virusnimi enteritisi in **2** drugi opredeljeni črevesni infekciji.

V mesecu marcu smo prijavi in obravnavali izbruh rotaviroze med vrtčevskimi otroci in zaposlenimi v Vrtcu, kjer je med skupno 149 izpostavljenimi osebami za znaki črevesnega obolenja zbolelo 13 oseb.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

Marca smo še zabeležili 7 primerov **lymske borelioze**, ter primer okužbe z virusom klopnega menigoencefalitisa in okužbo s HMRS.

SEPSE

Prejeli smo **4** prijave sepse, povzročene z *E. coli*, *Haemophilus influenzae* neop. s *St. aureus*om in *Enterococcus*om faecium.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Marca smo v antirabični ambulanti obravnavali **3** osebe, ki so jih poškodovale znane ali ne znane živali. V vseh primerih je bil povzročitelj poškodbe pes. S cepljenjem proti steklini nismo pričeli pri nobeni osebi.

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

PRECEPLJENOST PREDŠOLSКИH OTROK V SLOVENIJI V LETU 2018 (preliminarni podatki)

Po Programu cepljenja in zaščite z zdravili za predšolske otroke je bilo v Sloveniji v letu 2018 obvezno cepljenje proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s hemofilusom influence tipa b ter ošpicam, mumpsu in rdečkam.

Izvajalci cepljenj predšolskih otrok so dolžni voditi evidence o opravljenih cepljenjih in o njih poročati območnim enotam NIJZ, preko spletne aplikacije »Cepljenje.net«. Zaradi proste izbire zdravnika in ker v letu 2018 posredovanje podatkov o opravljenih cepljenjih v Elektronski register cepljenih oseb (eRCO) še ni bilo vzpostavljeno pri vseh izvajalcih, so obvezniki za cepljenje (za namen poročanja) tiste osebe ustrezne starosti, ki so opredeljene pri posameznem zdravniku, ki izvaja preventivno zdravstveno dejavnost. Precepljenost predšolskih otrok za posamezno leto smo tako izračunali na podlagi agregiranih podatkov izvajalcev o številu opredeljenih »obveznikov« za posamezno cepljenje in številu opredeljenih »obveznikov«, ki so bili cepljeni v skladu z navedenimi definicijami.

V letu 2018 so bili obvezniki za cepljenje proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, hemofilusu influence tipa b in otroški paralizi otroci, rojeni od 1.1.2017 do 31.12.2017, ki naj bi opravili cepljenje s tremi odmerki petvalentnega cepiva do dopolnjenih 12 mesecev starosti. Precepljenost (delež cepljenih obveznikov) proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, hemofilusu influence tipa b in otroški paralizi tako vključuje vse pravočasno cepljene otroke, ki so prejeli 3 odmerke cepiva.

Obvezniki za cepljenje proti ošpicam, mumpsu in rdečkam so bili v letu 2018 otroci rojeni od 1.7.2016 do 30.6.2017, ki naj bi opravili cepljenje z enim odmerkom trivalentnega cepiva do dopolnjenih 18 mesecev starosti. Precepljenost (delež cepljenih obveznikov) proti ošpicam, mumpsu in rdečkam tako vključuje vse pravočasno cepljene otroke, ki so prejeli 1 odmerek cepiva.

Za vse otroke rojene od oktobra 2014 dalje je bilo z letom 2015 v Sloveniji uvedeno rutinsko cepljenje s konjugiranim cepivom proti pnevmokoknim okužbam. To cepljenje je neobvezno, krije pa se iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Cepljenje otrok s konjugiranim cepivom proti pnevmokoknim okužbam se začne v starosti 3 mesecev hkrati s cepljenjem s petvalentnim cepivom (proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, hemofilusu influence tipa b in otroški paralizi). Drugi odmerek dobijo otroci skupaj z drugim ali tretjim odmerkom petvalentnega cepiva v starosti 4-6 mesecev. Tretji odmerek pa dobijo v drugem letu starosti (hkrati s cepljenjem proti ošpicam mumpsu in rdečkam). Precepljenost (delež cepljenih otrok) proti pnevmokoknim okužbam za leto 2018 vključuje vse otroke rojene od 1.1.2017 do 31.12.2017, ki so do dopolnjenih 12 mesecev starosti prejeli 2 odmerka cepi.

(Vir NIJZ, CNB)

Več o precepljenosti najdete na:

http://nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/predsolski_otroci_precepljenost_2018_mar_2019.pdf

Pripravile: Teodora Petraš, Urška Milič, Jožica Kociper